

DOTYCHCZASOWY STAN REALIZACJI PAKIETU ANTYKRYZYSOWEGO PO KL I DZIAŁANIA PLANOWANE W 2010 ROKU

Działania zrealizowane w 2009 roku:

1. Według stanu z 30 czerwca 2009 r. 29 829 osoby, w tym 10 507 kobiet otrzymało środki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w ramach Działania 6.2 (w wysokości maksymalnie 40 tys. zł) oraz Poddziałania 6.1.3 (realizowanego w ramach projektów systemowych powiatowych urzędów pracy w maksymalnej wysokości 600% przeciętnego wynagrodzenia, czyli około 18 tys. zł).
2. W 9 województwach stosowana jest procedura przyśpieszonego wyboru projektów „szybka ścieżka”. W większości województw to rozwiązanie było stosowane w ramach Poddziałania 8.1.2, w ramach którego realizowane są projekty wspierające restrukturyzację przedsiębiorstw, w tym projekty o charakterze outplacementu.
3. W 8 województwach zwiększono wartość projektów. Łącznie aneksowanych zostało 46 umów. Ich wartość została zwiększona łącznie o 53 mln zł. Zakłada się, że dzięki temu środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzyma dodatkowo 1137 osób. Większość umów została aneksowana we wrześniu i październiku 2009 r.
4. W 14 województwach (poza świętokrzyskim i wielkopolskim) zostały ogłoszone konkursy przewidujące realizację nowych form wsparcia: dodatków relokacyjnych lub/i motywacyjnych lub/i wypłatę środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Łączna alokacja na konkursy w Poddziałaniu 6.1.1 wynosi ok. 149 mln zł., natomiast w Poddziałaniu 8.1.2 ok. 185 mln zł.
5. W 2009 r. w 13 województwach zwiększono alokację na konkursy przeprowadzane w kluczowych obszarach z punktu widzenia przeciwdziałania skutkom spowolnienia gospodarczego – w ramach Poddziałania 6.1.1 łącznie o 85 mln zł., Działania 6.2 łącznie o 155 mln zł oraz Poddziałania 8.1.2. łącznie o 30 mln zł.
6. W województwie dolnośląskim rozpoczęto realizację systemowego projektu „szybkiego reagowania” w ramach Poddziałania 8.1.2. Jego wartość wynosi 10 mln zł i ma służyć wsparciu outplacementowemu dla 400 osób. Projekt jest realizowany w terminie 08.2009 - 06.2011 r.
7. Na poziomie ogólnokrajowym Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) zaplanowała realizację od III kw. 2009 do końca grudnia 2013 r. projektu szybkiego reagowania (Instrument Szybkiego Reagowania – ISR) przewidującego monitoring branż gospodarki i wspieranie doradczo szkoleniowe pracowników z najbardziej zagrożonych branż.
8. Prace związane z wprowadzaniem nowych rozwiązań prawnych w zakresie udzielania pomocy publicznej są obecnie na końcowym etapie.

Działania planowane w 2010 roku:

W 2010 r. działania o charakterze antykryzysowym zostaną zintensyfikowane. We wszystkich województwach przewidziano ogłoszenie konkursów zawierających nowe formy wsparcia o charakterze antykryzysowym:

- w 15 województwach ogłoszone zostaną konkursy w Poddziałaniu 6.1.1 przewidujące dodatki relokacyjne (w opolskim w IV kw 2009). Konkurs w Poddziałaniu 6.1.1 nie zostanie ogłoszony w podkarpackim. Łączna alokacja na konkursy wynosi 288 mln zł,
- 15 województw ogłosi konkursy w Działaniu 6.2, poza opolskim, w którym przewidziano projekt systemowy. Łączna alokacja na konkursy - 590,9 mln zł,

- 14 województw ogłosi konkursy w 8.1.2 (poza lubelskim i pomorskim, w których zaplanowano ISR systemowy), zawierające nowe formy wsparcia (dodatki, działalność gospodarczą). Łączna alokacja 290,9 mln zł (kwota nie zawiera wartości projektów systemowych ISR),
- 9 województw ogłosi typowe konkursy outplacementowe (kujawsko-pomorskie; łódzkie, mazowieckie, opolskie, podlaskie, śląskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie) - przybliżona łączna alokacja 191,3 mln zł,
- 6 województw rozpocznie (lubelskie, mazowieckie, podlaskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie) i 1 będzie kontynuować (dolnośląskie) systemowe projekty ISR - łączna wartość 68,9 mln zł (zgodnie z rezultatami wsparcia otrzyma około 3500 osób),

Ponadto instytucje odpowiedzialne za wyłanianie projektów przewidziały dodatkowe kryteria wyboru projektów, przyczyniające się do kierowania wsparcia do grup najbardziej narażonych na negatywne skutki spowolnienia gospodarczego dotyczące:

- zapewnienia kompleksowości wsparcia,
- realizacji projektu w partnerstwie z przedsiębiorcą, którego pracownicy są zagrożeni zwolnieniem,
- wskazania konkretnych branż, które są zagrożone procesami restrukturyzacyjnymi.

EUROPEJSKI FUNDUSZ DOSTOSOWANIA DO GLOBALIZACJI (EFG)

Cel utworzenia EFG

EFG został utworzony na potrzeby działań o charakterze interwencyjnym, w przypadku zaistnienia w państwach członkowskich UE masowych zwolnień w przedsiębiorstwach.

EFG jest instrumentem finansowym Unii Europejskiej (UE), ustanowionym w 2006 r. i funkcjonującym od 1 stycznia 2007 r. w celu udzielania **wsparcia osobom objętym zwolnieniami wynikającymi z poważnych zmian strukturalnych w kierunkach światowego handlu spowodowanych globalizacją**, gdy zwolnienia te mają istotny niekorzystny wpływ na gospodarkę regionalną lub lokalną w ramach danego państwa członkowskiego UE.

Podstawa prawna działania EFG

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1927/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji (Dz. Urz. UE L 48 z 22.02.2008, str. 82), zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 546/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. (Dz. Urz. UE L 167 z 29.06.2009, str. 26).

Instytucja odpowiedzialna za wdrażanie EFG w Polsce

Funkcję Instytucji Zarządzającej EFG w Polsce pełni Minister Rozwoju Regionalnego. Zadania Instytucji Zarządzającej EFG są realizowane przez Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym. Tylko państwo członkowskie UE może złożyć wniosek o wkład finansowy EFG do Komisji Europejskiej (KE).

Warunki ubiegania się o wsparcie EFG

Każdorazowo, w momencie ubiegania się o środki EFG należy udowodnić, że **masowe zwolnienia dokonywane w przedsiębiorstwach są spowodowane istotnymi zmianami strukturalnymi w kierunkach światowego handlu (kontekst globalizacyjny)** np.:

- znacznym wzrostem importu produktów do UE
- szybkim spadkiem udziału rynkowego UE w danej branży (przemysłe)
- przenoszeniem działalności gospodarczej do państw trzecich

Obecnie możliwe jest również zakwalifikowanie takich przypadków masowych zwolnień, które bezpośrednio wynikają ze światowego kryzysu gospodarczego i finansowego – odstępstwo to stosuje się do wniosków o wkład finansowy EFG składanych w okresie od 1 maja 2009 r. do 31 grudnia 2011 r.

Dodatkowe warunki dotyczące liczby i okresu dokonywanych zwolnień, umożliwiające aplikowanie o EFG:

- utrata pracy w przedsiębiorstwie (włącznie z dostawcami lub producentami poniżej w łańcuchu dostaw) w państwie członkowskim przez co najmniej **500 osób w okresie 4 miesięcy**

lub

- objęcie zwolnieniami **co najmniej 500 osób w okresie 9 miesięcy**, szczególnie w małych i średnich przedsiębiorstwach w dziale według klasyfikacji działalności gospodarczej (NACE 2), w jednym regionie lub w dwóch sąsiednich regionach (na poziomie NUTS II – odpowiednik województwa w Polsce).

Dodatkowo, w przypadku niewielkich rynków pracy lub w wyjątkowych okolicznościach, jeżeli zwolnienia mają poważny wpływ na zatrudnienie i lokalną gospodarkę, powyższe warunki (lit. a i b) mogą nie być spełnione, aby móc ubiegać się o wkład finansowy EFG. (Komisja Europejska szczegółowo nie precyzuje ww. warunku, natomiast z dotychczasowych doświadczeń wynika, iż z tego wariantu mogą skorzystać zwalniani pracownicy przedsiębiorstw ze specyficznych obszarów np. wysp, kotlin górskich albo odległych i rzadko zaludnionych obszarów).

Warunki wykorzystania i przeznaczenia środków EFG

Z EFG możliwe jest finansowanie wyłącznie **aktywnych instrumentów rynku pracy** zapewniających indywidualne wsparcie dla zwalnianych pracowników. Wsparcie to obejmuje:

- pomoc w poszukiwaniu pracy, poradnictwo zawodowe, indywidualnie dobrane szkolenia i przekwalifikowanie, włącznie z poświadczaniem zdobytego doświadczenia oraz pomoc w zakresie zwolnień monitorowanych, a także promowanie przedsiębiorczości lub pomoc w samozatrudnieniu;
- dodatki na poszukiwanie pracy, dodatki na koszty przeniesienia lub dodatki dla osób uczestniczących w kształceniu przez całe życie i szkoleniach;
- środki motywujące w szczególności pracowników znajdujących się w niekorzystnej sytuacji lub starszych pracowników, aby umożliwić im utrzymanie się na rynku pracy lub powrót na rynek pracy.

EFG nie zastępuje działań, za które na mocy prawa krajowego lub zbiorowych układów pracy odpowiedzialne są przedsiębiorstwa. EFG nie wspiera finansowo restrukturyzacji przedsiębiorstw i sektorów, nie finansuje pasywnych środków ochrony socjalnej, np. zasiłków dla bezrobotnych, rent, emerytur, ani odpraw pieniężnych dla zwalnianych pracowników.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

EFEKTY I WYZWANIA EFS W POLSCE

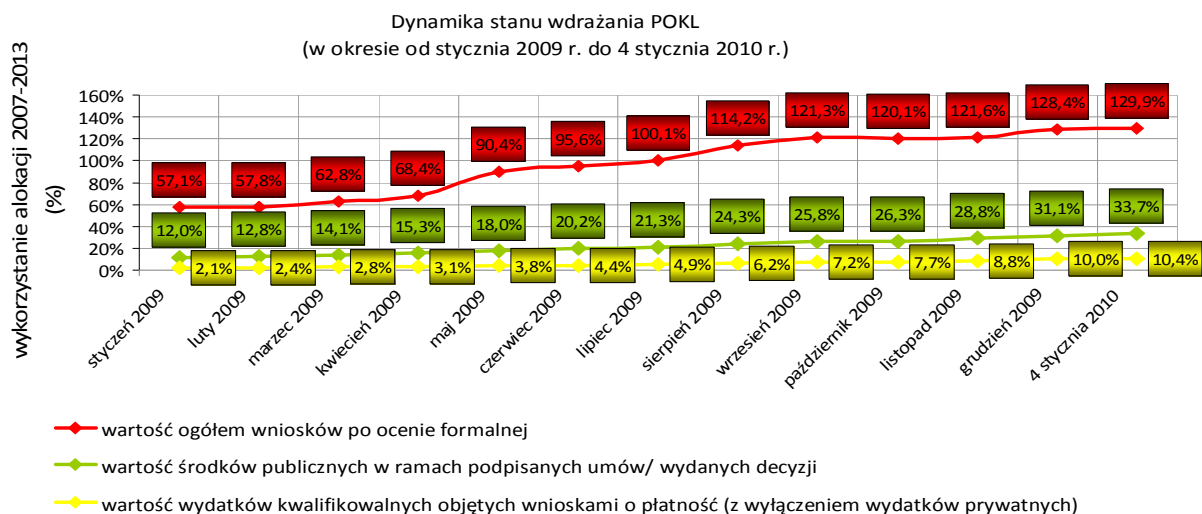
W połowie 2009 roku zakończyła się realizacja programów z poprzedniej perspektywy finansowej 2004-2006. **Dzięki wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego m.in. ponad 700 tys. osób bezrobotnych wzięło udział w szkoleniach, prawie milion kobiet długotrwale bezrobotnych uczestniczyło w projektach pozwalających powrócić na rynek pracy i podnieść swoje kwalifikacje, prawie 200 tys. osób niepełnosprawnych było uczestnikami projektów z zakresu integracji społecznej.**

Doświadczenia te zostały wykorzystane w Programie Kapitał Ludzki 2007-2013. Po dwóch latach intensywnych działań, możemy już mówić o jego efektach. **To jeden z najsprawniej realizowanych Programów w ramach Narodowej Strategii Spójności.**

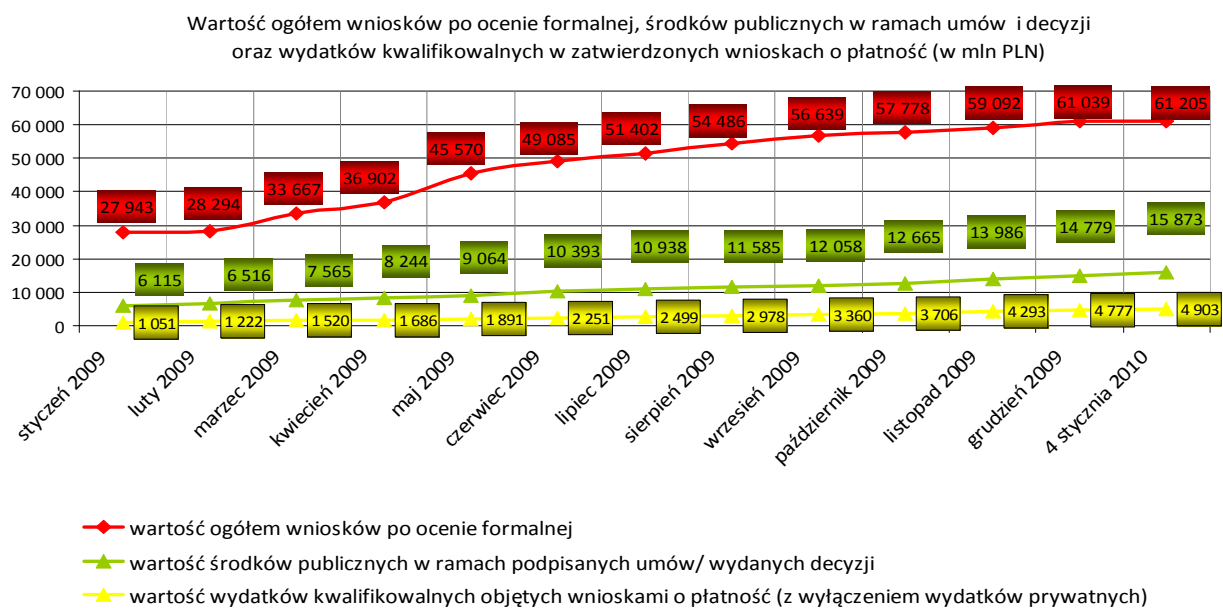
CO UDAŁO SIĘ OSIĄGNAĆ W 2009 ROKU?

- Do końca czerwca 2009 roku **ogłoszono 641 konkursów**. W Tym samym czasie podpisanych zostało ponad **13 tys. umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości ponad 14 mld zł**, co stanowi blisko 30 proc. wykorzystania całej alokacji przeznaczonej na realizację Programu.
- Uczestnictwo w projektach do końca czerwca ubiegłego roku **rozpoczęło ponad 800 tys. osób, w tym ponad 290 tys. stanowią osoby bezrobotne.**
- Do końca 06.2009 r. **prawie 30 tys. osób otrzymało dotację na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.**
- Unowocześniono system oświaty – przede wszystkim poprawił się dostęp do edukacji. **W ramach Priorytetu IX PO KL Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach do końca czerwca 2009 r. w projektach uczestniczyło ponad 240 tys. osób, a wsparcie otrzymało 16% szkół (ponad 2,5 tys. placówek).**
- Ponad 58 tys. osób rozpoczęło uczestnictwo w projektach związanymi z rozwojem regionalnych kadr gospodarki. Do 30.06.09 r. ponad **24 tys. pracujących osób dorosłych objęto wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych, w tym ponad 5 tys. osób w wieku powyżej 50. roku życia.**
- W pierwszym półroczu 2009 r. **81 tys. osób rozpoczęło uczestnictwo w projektach realizowanych w ramach Priorytetu VII PO KL Promocja integracji społecznej.**
- Do 30.06.09 r. w ramach Priorytetu I PO KL *Zatrudnienie i integracja społeczna* udział w projektach zakończyło prawie **4,5 tys. osób z grup wymagających szczególnego wsparcia.**
- Dzięki środkom w ramach Programu Kapitał Ludzki, udało się zapobiec negatywnym skutkom spowolnienia gospodarczego poprzez **przyśpieszenie wydatkowania EFS oraz opracowanie i rozpoczęcie wdrażania pakietu antykryzysowego.**
- Udało się usprawnić realizację PO KL- sukces akcji „Proste Fundusze” przyczynił się do znacznego uproszczenia procedur związanych z aplikowaniem o środki z Funduszu.

Wykres. 1: Stan wdrażania PO KL w stosunku do całości środków finansowych na lata 2007-2013

Wykres 2: Stan wdrażania PO KL (w mln zł)

WYZWANIA NA 2010 ROK

- Kontynuacja realizacji pakietu anty kryzysowego w ramach PO KL,
- Realizacja zasady równości szans kobiet i mężczyzn,
- Zagadnienie komplementarności wsparcia w projektach PO KL,
- Kwestie przyszłości Europejskiego Funduszu Społecznego po 2013 roku.

ŹRÓDŁO:

http://www.efs.gov.pl/dzialaniapromocyjne/Strony/konf_ogolne_informacje161109.aspx
<http://www.raporty.simik.gov.pl/discoverer/plus>

WYBRANE DANE DOT. REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI (WG. STANU NA DZIEŃ 4 STYCZNIA 2010 r.)

- Od początku realizacji programu, w ramach całego PO KL, **ocenę formalną przeszły pozytywnie 65 583 wnioski o wartości ponad 61,2 mld zł.**
- Spośród wszystkich wniosków poprawnych pod względem formalnym w wyniku weryfikacji merytorycznej **zostało zatwierdzonych 25 577 wniosków o wartości ponad 25 mld zł.** Weryfikacja merytoryczna 10 348 wniosków o wartości ponad 7,2 mld zł nadal trwa.

Poziom realizacji alokacji 2007-2013 pod względem zatwierdzonych wniosków o płatność w ramach całego PO KL stanowi 10,4%. Od początku realizacji programu uznano za kwalifikowalne na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność wydatki o wartości ponad 4,9 mld zł (z wyłączeniem wydatków prywatnych), w tym zdecydowanie najczęściej w ramach Priorytetu VI *Rynek pracy otwarty dla wszystkich* – ponad 2,4 mld zł.

W regionach, wg stanu na 4 stycznia 2010 r., złożono **65 583** wnioski poprawne pod względem formalnym na wartość ogółem ponad **61,2 mld** mld zł.

Najwięcej środków zakontraktowano w województwie śląskim ponad (876 mln zł), w województwie mazowieckim (ponad 790 mln zł) oraz w województwie małopolskim blisko 741 mln zł. Dodatkowo w województwie mazowieckim zostało podpisanych najczęściej umów – 1 199.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Europejski Fundusz Społeczny to najstarszy z funduszy strukturalnych UE, utworzony w 1957 roku na mocy Traktatów Rzymskich. Jego celem jest wyrównywanie różnic w zamożności i jakości życia we wszystkich państwach członkowskich oraz promocja spójność społecznej i gospodarczej wewnątrz Unii Europejskiej.

Jego wdrażaniem zajmują się liczne organizacje, zarówno z sektora publicznego i prywatnego, a także partnerzy społeczni (np. związki zawodowe i rady zakładowe, przedstawiciele przemysłu i stowarzyszeń zawodowych, sektor wolontariatu czy indywidualne firmy).

Obecny okres wdrażania EFS, obejmujący lata 2007-2013, przebiega pod hasłem „Inwestycje w kapitał ludzki”. EFS zainwestuje w tym okresie około **75 miliardów euro – czyli blisko 10% budżetu UE** – w projekty mające na celu zwiększenie zatrudnienia.

Środki finansowe przyznawane są zgodnie z sześcioma priorytetami:

- Poprawa jakości kapitału ludzkiego (34% wszystkich środków),
- Poprawa dostępu do zatrudnienia i równowaga (30%),
- Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i firm, przedsiębiorstw i przedsiębiorców (18%),
- Poprawa integracji społecznej osób mniej uprzywilejowanych (14%),
- Wzmocnienie zdolności instytucjonalnych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym (3%),
- Mobilizacja na rzecz reform w obszarze zatrudnienia i integracji (1%).

W tym dziesięcioleciu działania Funduszu koncentrują się wokół zwiększenia zatrudnienia kobiet, możliwości adaptacyjnych pracowników, przedsiębiorczości, podnoszenia kwalifikacji oraz doradztwa w zakresie zatrudnienia. EFS pomaga zatem państwom członkowskim, sprawiając że siła robocza i firmy są lepiej przygotowane do stawienia czoła nowym, globalnym wyzwaniom pojawiającym się na rynku pracy.

Od 1957 roku EFS pomógł milionom osób poprawiać swój standard życia poprzez znalezienie pracy i jej kontynuowanie. O sukcesie Funduszu świadczy jego rozwój – od 1% budżetu Unii Europejskiej w chwili jego uruchomienia do 10%, które stanowi dziś.

ŹRÓDŁO:

http://ec.europa.eu/employment_social/esf/discover/esf_pl.html

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

28 września 2007 r. Komisja Europejska przyjęła do realizacji Program Operacyjny Kapitał Ludzki, co stanowiło potwierdzenie głównych kierunków rozwoju i prowadzenia polityki prozatrudnieniowej rządu oraz umożliwiło korzystanie ze środków EFS w Polsce w latach 2007-2013.

Program jest odpowiedzią na wyzwania jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Należą do nich:

- uczynienie z Europy atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy,
- rozwijanie wiedzy i innowacji,
- tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy.

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, PO KL wspiera następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli.

Powyższe cele znajdują swój wyraz w priorytetach Programu, do których należą:

- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce,
- Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy,
- Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa,
- Wzrost spójności terytorialnej.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki finansowany **będzie w 85 proc. ze środków Unii Europejskiej (Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz w 15 proc. ze środków krajowych.** Całość kwoty, jaką przewidziano na realizację Programu, **wynosi prawie 11,5 mld euro, w tym wkład finansowy Europejskiego Funduszu Społecznego to ponad 9,7 mld euro. Pozostałą część stanowią środki krajowe.**

ŹRÓDŁO:

<http://www.efs.gov.pl/WstepDoFunduszyEuropejskich/Strony/Oprogramie.aspx>